

Guidelines for Creating Art for Sale in the NFT Marketplace

Montham Karnbunchob

School of Digital Arts and Design, University of the Thai Chamber of Commerce

E-mail : montham_kar@utcc.ac.th

Abstract

Non-Fungible Tokens (NFTs) are unique digital assets that cannot be substituted and can be traded through blockchain technology, which securely stores data and verifies ownership of digital assets. The NFT phenomenon gained widespread attention during 2020–2021 due to its high market value, leading digital art in the form of NFTs to emerge as a new creative and commercial channel for contemporary artists. This research, Guidelines for Creating Art for Sale in the NFT Marketplace, aims to examine conceptual approaches, creative processes, and presentation strategies for NFT-based digital artworks in response to target audience demands and current market conditions, investigate the structure of the NFT market including production and trading processes, and develop an understanding of the current NFT ecosystem in Thailand. The study employs a qualitative research methodology, collecting data through in-depth interviews with six prominent Thai NFT artists selected using purposive sampling based on sales performance and social media followings. The findings indicate that successful NFT creation requires a strong emphasis on artistic uniqueness, work quality, and consistent presentation aligned with market expectations. At the marketplace level, the NFT ecosystem functions as a highly competitive platform market, while individual NFT artworks represent non-substitutable digital assets with exclusive ownership. Furthermore, although the NFT market in Thailand is currently experiencing a period of decline, it continues to demonstrate potential for future development and growth through artistic adaptation and ongoing technological advancement.

Keywords : NFT, Digital Art, Cryptocurrency, Blockchain, Ether

แนวทางการสร้างสรรค์งานศิลปะเพื่อการขายในช่องทาง NFT

มนธรรม การย้บรจบ

คณะดิจิทัลอาร์ตและดีไซน์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

อีเมล: montham_kar@utcc.ac.th

บทคัดย่อ

NFT (Non-Fungible Token) คือสินทรัพย์ดิจิทัลที่มีลักษณะเฉพาะตัว ไม่สามารถทดแทนกันได้ และสามารถซื้อขายผ่านเทคโนโลยีบล็อกเชนซึ่งทำหน้าที่จัดเก็บข้อมูลและยืนยันความเป็นเจ้าของสินทรัพย์ดิจิทัล ปรากฏการณ์ NFT ได้รับความสนใจอย่างแพร่หลายในช่วงปี ค.ศ.2020–2021 และส่งผลให้การสร้างสรรค์งานศิลปะดิจิทัลในรูปแบบ NFT กลายเป็นช่องทางใหม่ของศิลปินร่วมสมัยงานวิจัย แนวทางการสร้างสรรค์งานศิลปะเพื่อการขายในช่องทาง NFT มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดกระบวนการสร้างสรรค์และการนำเสนอผลงานศิลปะดิจิทัลในรูปแบบ NFT ให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายและสภาพการณ์ทางการตลาดในปัจจุบัน รวมถึงศึกษาโครงสร้างของตลาด NFT กระบวนการสร้าง การซื้อขายผลงาน และทำความเข้าใจสถานการณ์วงการ NFT ในประเทศไทยปัจจุบัน การวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกศิลปิน NFT ชาวไทยที่มีชื่อเสียง จำนวน 6 ราย ซึ่งคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงตามเกณฑ์ยอดขายผลงาน และจำนวนผู้ติดตามบนสื่อสังคมออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่า การสร้างสรรค์ผลงาน NFT ที่สอดคล้องกับตลาดจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับเอกลักษณ์เฉพาะตัว คุณภาพผลงาน และการนำเสนออย่างสม่ำเสมอขณะที่โครงสร้างตลาด NFT มีลักษณะเป็นตลาดแข่งขันสมบูรณ์ในระดับแพลตฟอร์ม และตัวผลงาน NFT เป็นสินทรัพย์ดิจิทัลเฉพาะที่ไม่สามารถทดแทนได้ นอกจากนี้ สถานการณ์วงการ NFT ในประเทศไทยปัจจุบันอยู่ในช่วงชะลอตัว แต่ยังคงมีศักยภาพในการพัฒนาและเติบโตในอนาคตภายใต้การปรับตัวของศิลปินและบริบททางเทคโนโลยีร่วมสมัย

คำสำคัญ : สินทรัพย์ดิจิทัลที่มีลักษณะเฉพาะตัว, ศิลปะดิจิทัล, สกุลเงินดิจิทัล, เทคโนโลยีการจัดเก็บข้อมูล, เหรียญอีเธอร์

1. บทนำ (Introduction)

การพัฒนาเทคโนโลยีบล็อกเชน (Blockchain) ได้ส่งผลให้เกิดรูปแบบใหม่ของสินทรัพย์ดิจิทัลประเภท NFT (Non-Fungible Token) ซึ่งสามารถยืนยันความเป็นเจ้าของและความเป็นเอกลักษณ์ของผลงานศิลปะดิจิทัลได้อย่างเป็นระบบ ภายใต้บริบทของเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) NFT ได้กลายเป็นกลไกสำคัญที่เชื่อมโยงการสร้างสรรคทางศิลปะเข้ากับตลาดดิจิทัล และเปิดโอกาสให้ศิลปินสามารถสร้างมูลค่าเชิงพาณิชย์จากผลงานในรูปแบบใหม่ อย่างไรก็ตาม หลังจากช่วงการเติบโตอย่างรวดเร็วของตลาด NFT ในช่วงปี พ.ศ. 2563-2564 โครงสร้างของตลาดได้เปลี่ยนแปลงไปสู่สภาวะการแข่งขันที่เข้มข้นมากขึ้น ทั้งในระดับแพลตฟอร์มและตัวผลงาน ส่งผลให้ศิลปินจำนวนมากประสบปัญหาในการพัฒนาผลงานที่มีเอกลักษณ์และสามารถตอบสนองต่อกลไกของตลาด NFT ได้อย่างยั่งยืน ปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงช่องว่างขององค์ความรู้ด้านแนวคิดการสร้างสรรค กระบวนการพัฒนาผลงาน การเลือกใช้แพลตฟอร์ม และความเข้าใจในโครงสร้างของตลาดศิลปะดิจิทัล (Digital Art Market) ในมิติของตลาด NFT แพลตฟอร์มดิจิทัลทำหน้าที่เป็นตัวกลางที่กำหนดเงื่อนไขการมองเห็น การเข้าถึงกลุ่มนักสะสม และรูปแบบการแข่งขัน ขณะที่ตัวผลงาน NFT เป็นสินทรัพย์ดิจิทัลเฉพาะที่ไม่สามารถทดแทนกันได้ ความสัมพันธ์ระหว่างเอกลักษณ์ของผลงานกับโครงสร้างตลาดและแพลตฟอร์มจึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อความสำเร็จในการจำหน่ายผลงานศิลปะในระบบ NFT

ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษากรอบแนวคิดการสร้างสรรคงานศิลปะเพื่อการขายในช่องทาง NFT โดยเชื่อมโยงแนวคิดการพัฒนาผลงานเชิงสร้างสรรค์เข้ากับโครงสร้างตลาดและบทบาทของแพลตฟอร์ม NFT เพื่อสรุปกรอบความสำคัญของการศึกษาวิจัย อันจะเป็นแนวทางเชิงองค์ความรู้สำหรับการสร้างสรรคงานศิลปะดิจิทัลในบริบทของเศรษฐกิจสร้างสรรค์และเทคโนโลยีร่วมสมัย

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objectives)

- 2.1 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะดิจิทัล
- 2.2 เพื่อศึกษาโครงสร้างการขายผลงานศิลปะในช่องทางตลาด NFT
- 2.3 เพื่อศึกษาสภาพการณ์ทางการตลาด NFT ในปัจจุบันของประเทศไทย

3. ขอบเขตของการวิจัย (Research Scope)

3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยมุ่งศึกษาแนวทางการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะดิจิทัลในบริบทของการจำหน่ายผลงานผ่านช่องทางตลาด NFT โดยครอบคลุมแนวคิดและกระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน รวมถึงโครงสร้างการขายผลงานศิลปะในตลาด NFT ซึ่งประกอบด้วยบทบาทของแพลตฟอร์ม กลไกการซื้อขาย และลักษณะของตลาด NFT นอกจากนี้ ยังศึกษาสภาพการณ์ทางการตลาด NFT ในประเทศไทยในช่วงเวลาที่ทำการวิจัย เพื่อสะท้อนบริบทและแนวโน้มของวงการ NFT ร่วมสมัย ทั้งนี้ การวิจัยไม่ครอบคลุมการวิเคราะห์เชิงเทคนิคด้านการพัฒนาระบบบล็อกเชนหรือเทคโนโลยีสารสนเทศเชิงลึก

3.2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ศิลปิน NFT ชาวไทยที่มีประสบการณ์ในการสร้างและจำหน่ายผลงานศิลปะดิจิทัลผ่านตลาด NFT โดยคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 6 ราย พิจารณาจากประสบการณ์การขายผลงานและระดับการยอมรับในสื่อสังคมออนไลน์

3.3 ขอบเขตด้านระเบียบวิธีวิจัย การวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อศึกษามุมมอง ประสบการณ์ และแนวทางการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะดิจิทัลของศิลปิน NFT ภายใต้กรอบวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

3.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการในช่วงเวลาที่ตลาด NFT ในประเทศไทยอยู่ในบริบทของการเปลี่ยนแปลงด้านสภาพการณ์ทางการตลาด (มกราคม 2566 - เมษายน 2567) เพื่อสะท้อนภาพรวมของวงการ NFT ในช่วงเวลาปัจจุบันของการวิจัย

4. วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยเรื่อง แนวทางการสร้างสรรค์งานศิลปะเพื่อการขายในช่องทาง NFT ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีรายละเอียดการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ศิลปินที่สร้างสรรค์และจำหน่ายผลงานศิลปะดิจิทัลในรูปแบบ NFT ในประเทศไทยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ศิลปิน NFT ชาวไทยที่มีประสบการณ์ในการสร้างและจำหน่ายผลงานผ่านตลาด NFT และเป็นที่ยอมรับในวงการ โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 6 ราย ทั้งนี้ การคัดเลือกพิจารณาจากประสบการณ์การขายผลงานในตลาด NFT และระดับการยอมรับในสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สะท้อนแนวทางการสร้างสรรค์และสภาพการณ์ตลาด NFT ในบริบทปัจจุบัน

2. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นเครื่องมือหลัก โดยผู้วิจัยพัฒนาแนวคำถามสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ครอบคลุมประเด็นด้านแนวคิดและกระบวนการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะดิจิทัล โครงสร้างและกลไกการขายผลงานในตลาด NFT รวมถึงมุมมองต่อสภาพการณ์ทางการตลาด NFT ในประเทศไทยปัจจุบัน การสัมภาษณ์ดำเนินการเป็นรายบุคคลผ่านช่องทางที่เหมาะสมตามความสะดวกของกลุ่มตัวอย่าง

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

3.1 แนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับศิลปะดิจิทัล ตลาด NFT และเศรษฐกิจสร้างสรรค์

3.2 เครื่องบันทึกเสียงและการบันทึกข้อมูลภาคสนาม เพื่อใช้ประกอบการถอดความข้อมูลจากการสัมภาษณ์อย่างถูกต้องและครบถ้วน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยเริ่มจากการถอดความข้อมูลจากการสัมภาษณ์ จากนั้นทำการจัดหมวดหมู่ข้อมูลตามประเด็นที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ได้แก่ แนวทางการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะดิจิทัล โครงสร้างการขายผลงานในตลาด NFT และสภาพการณ์ทางการตลาด NFT ในประเทศไทย ข้อมูลที่ได้ถูกนำมาวิเคราะห์ ตีความ และสังเคราะห์เชิงพรรณนา เพื่อสรุปเป็นแนวทางและข้อค้นพบของการวิจัย

5. ประโยชน์ของการวิจัย (Research Benefits)

- 5.1 การเพิ่มความรู้และพัฒนาเกี่ยวกับกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ NFT
- 5.2 การสร้างแนวทางและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน NFT Art ของไทยไปสู่ตลาดต่างประเทศได้

6. ผลการวิจัย (Research Results)

การวิจัยครั้งนี้เป็นกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Method) ทั้งนี้จากการวิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิและข้อมูลทุติยภูมินั้น ผู้วิจัยได้พิจารณาและแบ่งประเด็นสำคัญ เพื่อทำความเข้าใจในความเกี่ยวเนื่องของเรื่องที่จะศึกษาโดยอาศัยแนวคิดและทฤษฎีที่กำหนดไว้มาเป็นกรอบการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการศึกษสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ประเด็นหลัก ดังต่อไปนี้ คือ

1. แนวทางการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะดิจิทัลในบริบทของ NFT

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่าศิลปิน NFT ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเอกลักษณ์ของผลงาน (Artistic Identity) และกระบวนการสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างการจดจำและความเชื่อมั่นในกลุ่มนักสะสม โดยศิลปิน NFT ให้ความสำคัญกับเอกลักษณ์และความต่อเนื่องของผลงาน โดยสะท้อนผ่านมุมมองว่า

“งาน NFT ต้องมีตัวตนชัด ถ้าเปลี่ยนแนวไปมา คนสะสมจะไม่ว่าเรคือใคร”

“ถ้างานไม่มีลายเซ็นของตัวเอง ต่อให้เทคนิคดีแค่ไหนก็ขายยาก”

“ผมวางแผนตั้งแต่แรกว่าจะเล่าเรื่องอะไร แล้วค่อยพัฒนางานต่อเนื่องไปเป็นซีรีส์”

ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า กระบวนการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงาน NFT มีใช้การผลิตผลงานแบบแยกชิ้น หากแต่เป็นการวางกลยุทธ์เชิงแนวคิด (Conceptual Strategy) ที่เชื่อมโยงผลงานแต่ละชิ้นเข้าด้วยกันเพื่อสร้างคุณค่าในเชิงตลาด

จากการวิเคราะห์ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการพัฒนาสร้างสรรค์ผลงานศิลปะดิจิทัลในบริบทของ NFT สามารถสรุปเป็นปัจจัยสำคัญ 4 ประการ ได้แก่

1.1 เอกลักษณ์เฉพาะตัวของผลงาน การสร้างสรรค์ผลงานโดยยึดความสนใจและความสุขของศิลปินเป็นจุดตั้งต้น ช่วยเปิดพื้นที่ให้เกิดการทดลองเทคนิคและการค้นหาเอกลักษณ์เฉพาะตัว ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างมูลค่าให้กับผลงาน เนื่องจากตลาด NFT ให้ความสำคัญกับสินทรัพย์ดิจิทัลที่มีลักษณะเฉพาะและไม่สามารถทดแทนได้

1.2 ระเบียบวินัยในการทำงาน การสร้างสรรค์และนำเสนอผลงานอย่างสม่ำเสมอสะท้อนถึงมาตรฐานและความน่าเชื่อถือของศิลปิน ซึ่งเป็นปัจจัยที่นักสะสมใช้พิจารณาประกอบการตัดสินใจซื้อ นอกจากนี้ นักสะสมยังติดตามพัฒนาการและเส้นทางการสร้างสรรค์ของศิลปินผ่านผลงานที่นำเสนออย่างต่อเนื่องในระยะยาว

1.3 คุณภาพของผลงาน เนื่องจากตลาด NFT มีการแข่งขันสูง รายละเอียดและคุณภาพของผลงานจึงเป็นตัวชี้วัดสำคัญต่อความคุ้มค่าของราคา โดยผลงานแนวศิลปะเหนือจริง (Surrealism) และผลงานที่ผสมเทคนิคภาพเคลื่อนไหว (Animation) ได้รับความนิยมมากกว่างานที่มีลักษณะตรงไปตรงมา เนื่องจากสามารถนำเสนอจินตนาการและมีมิติของความคิดสร้างสรรค์ได้หลากหลาย

1.4 การสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ผลงาน การสร้างการรับรู้และเครือข่ายผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เป็นองค์ประกอบสำคัญของการจำหน่ายผลงาน NFT โดยเฉพาะแพลตฟอร์มที่มีชุมชน NFT ขนาดใหญ่ เช่น X และ Instagram นอกจากนี้ ทักษะภาษาอังกฤษยังมีบทบาทสำคัญต่อการสื่อสารแนวคิดและการทำความเข้าใจตลาด NFT ในระดับสากล

2. โครงสร้างการขายผลงานศิลปะในช่องทางตลาด NFT

ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า โครงสร้างการขายผลงานในตลาด NFT มีลักษณะเป็นตลาดที่ขับเคลื่อนด้วยแพลตฟอร์ม (Platform-based Market) ซึ่งแพลตฟอร์มมีบทบาทต่อการมองเห็น การแข่งขัน และการตัดสินใจซื้อของนักสะสม ศิลปินจำเป็นต้องเข้าใจกลไกเหล่านี้ควบคู่ไปกับการพัฒนาผลงาน ดังปรากฏในคำสัมภาษณ์ว่า

“แพลตฟอร์มไม่ได้ช่วยขายงานให้เรา แต่เป็นพื้นที่ที่เราต้องเข้าใจวิธีใช้งานมัน”

“ถ้าไม่เข้าใจระบบ งานเราก็จะถูกกลบไปกับงานอื่น ๆ ที่มีจำนวนมาก”

“บางครั้งจังหวะเวลาผลงานสำคัญพอ ๆ กับคุณภาพของงาน”

ข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า กระบวนการขายผลงาน NFT เป็นการผสมผสานระหว่างคุณค่าทางศิลปะและการรับรู้กลไกตลาด ซึ่งแตกต่างจากตลาดศิลปะแบบดั้งเดิมที่เน้นบทบาทของแกลเลอรีหรือภัณฑารักษ์เป็นหลัก

การวิเคราะห์โครงสร้างตลาดพบว่า ตลาดทั่วไปสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ตลาดแข่งขันสมบูรณ์ ตลาดการแข่งขันแบบผูกขาด ตลาดผูกขาด และตลาดผู้ขายน้อยราย ขณะที่โครงสร้างตลาด NFT มีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากตลาดแบบดั้งเดิม

2.1 โครงสร้างตลาด NFT (NFT Marketplace) ตลาด NFT เป็นแพลตฟอร์มดิจิทัลสำหรับการแลกเปลี่ยนหรือซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล NFT โดยใช้สกุลเงินดิจิทัล ผู้สร้างสรรค์สามารถนำผลงานมาแปลงเป็น NFT โดยชำระค่าธรรมเนียมของเครือข่าย และเลือกวิธีจำหน่ายได้ทั้งแบบซื้อทันทีและแบบประมูล ตลาด NFT แบ่งออกเป็นตลาดปฐมภูมิ (Primary Market) ซึ่งศิลปินขายผลงานให้กับนักสะสมโดยตรง และตลาดทุติยภูมิ (Secondary Market) ซึ่งผู้ครอบครองสามารถนำผลงานไปขายต่อได้

เมื่อเปรียบเทียบกับโครงสร้างตลาดทั่วไป พบว่า รูปแบบการซื้อขายในตลาด NFT มีลักษณะใกล้เคียงกับ ตลาดแข่งขันสมบูรณ์ เนื่องจากมีผู้ซื้อและผู้ขายจำนวนมาก ผู้ขายส่วนใหญ่เป็นรายย่อย ไม่มีผู้ขายรายใดสามารถควบคุมตลาดได้ และผู้เข้าร่วมตลาดสามารถเข้าถึงข้อมูลตลาดได้อย่างทั่วถึง

2.2 โครงสร้างของตัวสินทรัพย์ดิจิทัล (NFT) ในระดับของตัวสินค้า NFT มีลักษณะสอดคล้องกับตลาดผูกขาด เนื่องจากผลงานแต่ละชิ้นเป็นสินทรัพย์ดิจิทัลที่มีเอกลักษณ์เฉพาะ ไม่สามารถทดแทนหรือผลิตซ้ำได้ และมีการระบุความเป็นเจ้าของอย่างชัดเจนเพียงรายเดียว

3. สภาพการณ์ทางการตลาด NFT ในประเทศไทยปัจจุบัน

จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ศิลปินมองว่าสภาพการณ์ตลาด NFT ในประเทศไทยอยู่ในช่วงชะลอตัวเมื่อเทียบกับช่วงกระแสความนิยมสูงสุด อย่างไรก็ตาม ตลาดยังคงเปิดโอกาสให้ศิลปินที่สามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสม ดังที่ศิลปินให้ความเห็นว่า

“ช่วงนี้ขายยากขึ้น คนซื้อคิดเยอะกว่าเดิม”

“คนที่ยังทำได้ คือคนที่ไม่หวังรวยเร็ว และเข้าใจว่าตลาดมันเปลี่ยน”

“NFT ไม่ได้หายไป แต่คนต้องจริงจังกับงานมากขึ้น”

ผลการวิเคราะห์สะท้อนให้เห็นว่า ความยั่งยืนของการสร้างสรรค์งานศิลปะในตลาด NFT ขึ้นอยู่กับการปรับตัวเชิงแนวคิดและกลยุทธ์ มากกว่าการพึ่งพากระแสตลาดระยะสั้น

ผลการวิจัยพบว่า ตลาด NFT ในประเทศไทยอยู่ในช่วงชะลอตัวตั้งแต่ปี 2022 จากปัจจัยด้านเศรษฐกิจโลก เงินเฟ้อ ความผันผวนของสกุลเงินดิจิทัล และพฤติกรรมการลงทุนของผู้ซื้อที่เปลี่ยนไป โดยผู้ซื้อที่มีความรอบคอบมากขึ้นและให้ความสำคัญกับเอกลักษณ์และมูลค่าของผลงานก่อนตัดสินใจซื้อ อย่างไรก็ตามศิลปินผู้ให้สัมภาษณ์เห็นตรงกันว่าตลาด NFT ยังมีศักยภาพในการพัฒนาในอนาคต จากการพัฒนาแพลตฟอร์มอย่างต่อเนื่องและการเกิดรูปแบบการซื้อขายใหม่ที่เชื่อมโยงผลงานดิจิทัลกับผลงานทางกายภาพ ซึ่งช่วยขยายการเข้าถึงกลุ่มผู้ซื้อ แม้มูลค่าผลงานอาจลดลงในระยะสั้น ทั้งนี้ ตลาด NFT มีลักษณะเป็นวัฏจักรขาขึ้นและขาลงตามบริบทเศรษฐกิจ โดยมีแนวโน้มกลับมาในรูปแบบที่หลากหลายและสร้างสรรค์มากขึ้นในอนาคต สำหรับผู้ที่สนใจเข้าสู่ตลาด NFT ควรเริ่มต้นในลักษณะรายได้เสริม โดยมุ่งเน้นการสร้างการรับรู้ การนำเสนอผลงานในระดับสากล และการเรียนรู้เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

7. การสรุปผลและการอภิปรายผล (Conclusion and Discussion)

1) การศึกษาข้อมูลสกุลเงินดิจิทัลและโครงสร้างตลาดของ NFT เป็นเรื่องสำคัญอันดับแรกที่ต้องเรียนรู้ โดยเริ่มต้นจากการศึกษากระแสในปัจจุบันและแนวโน้มในอนาคตของตลาด ว่าตอนนี้รูปแบบของ NFT เป็นอย่างไร เพื่อที่จะสามารถนำมาวิเคราะห์ วางแผน และจัดวางตำแหน่งตัวเองอย่างไรในตลาดนี้ รวมถึงเรียนรู้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่อง Cryptocurrency และการทำงานของระบบ Blockchain เป็นอย่างไร ก่อนที่จะตัดสินใจเตรียมเงินลงทุนสำหรับค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของ (Agrawal & Sandhu, 2022) ที่กล่าวไว้ว่า เราควรศึกษาการวิเคราะห์โครงสร้างของตลาด NFT ระบบ Blockchain และสกุลเงินดิจิทัลต่าง ๆ เพื่อการทำความเข้าใจถึงกำไรและขาดทุนที่อาจเกิดขึ้นท่ามกลางความผันผวนของค่าเงินสกุลดิจิทัลที่อาจส่งผลถึงเงินใน Digital Wallet

2) แนวทางการสร้างผลงาน NFT ให้มีประสิทธิภาพ เริ่มต้นจากความสุขในการทำงานที่ปราศจากการตีกรอบทางความคิด เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่โดดเด่นมีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของตัวศิลปิน และมีความมุ่งมั่นตั้งใจในการผลิตผลงานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการให้ความสำคัญในเรื่องของความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับ (Miller, Davis & Wilson, 2023) ที่อธิบายถึงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการเป็นสิ่งที่ทำให้ผลงาน NFT ขึ้นนั้นเป็นของหายาก มันคืออำนาจที่คุณมีในการสร้างสรรค์ผลงานที่มีความพิเศษเฉพาะตัวและสอดคล้องกับ (Farhia & Zahra, 2022) ที่กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์คือ สิ่งที่สนับสนุนแนวคิดการออกแบบการสื่อสารด้วยภาพ โดยเน้นจากประสบการณ์ทางสายตา ที่กลายเป็นหนึ่งในประเด็นหลักของกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะ NFT ที่ดี

นอกจากภาพและเนื้อหาที่มีความคิดสร้างสรรค์แล้วนั้น หากตัวผลงานมีการนำเสนอผ่านรูปแบบของภาพเคลื่อนไหวก็จะสามารถเพิ่มมิติในการสื่อสารที่มีความอิสระและน่าสนใจมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ (Fattahi Dare Shir & Asadollahi, 2014) ที่ได้กล่าวไว้ว่า กราฟิกเคลื่อนไหวเป็นการสื่อสารด้วยภาพที่มีบทบาทอิทธิพลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้คน

3) กระแสความนิยมตลาด NFT ในปัจจุบันยังคงอยู่ในช่วงขาลงเนื่องด้วยเหตุปัจจัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาเศรษฐกิจโลก เงินเฟ้อ และความผันผวนของ Cryptocurrency เป็นต้น ในขณะที่แพลตฟอร์มต่าง ๆ ของตลาด NFT ก็ยังคงมีการพัฒนาปรับเปลี่ยนลูกเล่นใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง แสดงให้เห็นถึงความเป็นไปได้ที่กระแสความนิยมในตลาด NFT จะกลับมาเติบโตอีกครั้ง แม้ว่าอาจจะไม่ถึงจุดสูงสุดที่เคยมีมาในอดีตช่วงปี 2021 อย่างไรก็ตาม อนาคตของ NFT ก็ยังคงมีความเสี่ยงและเป็นสถานการณ์คาดเดาได้ยาก แต่อาจจะคุ้มค่าที่จะเสี่ยงหากเปรียบเทียบกับโอกาสในการเผยแพร่ผลงานศิลปะดิจิทัลของตนให้เป็นที่รู้จักต่อสายตาคนทั่วโลกผ่านช่องทาง NFT Arts ซึ่งสอดคล้องกับ (Fortnow & Terry, 2022) ที่ได้กล่าวไว้ว่า

ความสวยงามของ NFT ก็คือการที่อนาคตของมันไม่ได้ถูกสลักไว้ในแผ่นศิลาจารึก ไม่มีใครรู้ว่าอะไรจะกลายเป็นการใช้งานที่โดดเด่นที่สุดของ NFT โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้รักความเสี่ยงทั้งหลายที่กำลังเขียนอนาคตให้ NFT ซึ่งเป็นคนประเภทที่ชอบลองของใหม่กำลังนำพา NFT ไปถึง จุดที่เราไม่เคยคาดคิดมาก่อน

8. ข้อเสนอแนะงานวิจัย (Research Suggestion)

การสร้างสรรคผลงานศิลปะในรูปแบบ NFT นับเป็นโอกาสสำคัญของวงการศิลปะในการสร้างรายได้และขยายช่องทางการเผยแพร่ผลงานในสื่อดิจิทัล อย่างไรก็ตาม ตลาด NFT มีลักษณะความผันผวนและความเสี่ยงด้านการลงทุนสูง โดยเฉพาะในบริบทปัจจุบันที่มีการแข่งขันเพิ่มขึ้น ขณะที่มูลค่าผลงานโดยรวมลดลงเมื่อเทียบกับช่วงการเติบโตสูงสุดในปี 2021 ส่งผลให้ผู้สร้างสรรค์รายใหม่จำเป็นต้องใช้ระยะเวลาในการสะสมชื่อเสียง ประสบการณ์ และความน่าเชื่อถือผ่านการนำเสนอผลงานอย่างต่อเนื่องในระยะยาวภายใต้เงื่อนไขของปัจจัยแวดล้อมทางตลาด เช่น กระแสความนิยม คุณค่าของผลงาน อุปสงค์และอุปทาน รวมถึงความผันผวนของสกุลเงินดิจิทัล ซึ่งล้วนส่งผลต่อความมั่นคงด้านรายได้ของศิลปินโดยตรง ทั้งนี้ ประโยชน์สำคัญของการเข้าสู่ตลาด NFT คือการเปิดโอกาสให้ศิลปินสามารถสร้างการรับรู้และแสดงผลงานในระดับสากล ควบคู่ไปกับการเรียนรู้และปรับตัวต่อพัฒนาการของเทคโนโลยีและรูปแบบการสร้างสรรคใหม่ ๆ ในตลาดศิลปะดิจิทัล

9. กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgements)

ขอขอบคุณ ผู้บริหารและคณาจารย์คณะดิจิทัลอาร์ตและดีไซน์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ที่ให้การสนับสนุนการทำงานวิจัยในครั้งนี้ และขอบคุณกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาอ่าน วิจัย และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในครั้งนี้

10. เอกสารการอ้างอิง (References)

- Agrawal, S. & Sandhu, M. (2022). A Comprehensive Study on the Evolution of the NFT Market & Future Prospects. *International Journal of Innovative Research in Science, Engineering and Technology (IJIRSET)*, 11(4), 3485-3491.
- Farhia, Y. & Zahra, A. (2022). Art History towards Digital Acculturation in a Non-Fungible Token (NFT) Art. In 3 rd Asia Pacific International Conference on Industrial Engineering and Operations Management. doi: 10.46254/AP03.20220588
- Fattahi Dare Shir, M. & Asadollahi, M. (2014). The Position of Motion Graphic in Communication Media. *Indian Journal of Scientific Research*, 7(1), 815-819.
- Fortnow, M. & Terry, Q. (2022). *The NFT Handbook How to Create, Sell and Buy Non-Fungible Tokens*. Wiley Publishing company.
- Leemakdej, A. (2021). *Cryptocurrency Valuation Guideline*. Journal of Multidisciplinary Academic Research and Development, 3(2), 1-11. [in Thai]
- Miller, R., Davis, W. & Wilson, J. (2023). *Empowering Decentralized Creativity: Hooked AI's Journey in Visual Identity*. Doi: 10.13140/RG.2.2.16003.89126.
- ZIPMEX. (2022). *What is NFT Art? Technology that will change the modern art world*. Zipmex. <https://zipmex.com/th/learn/nft-art/>. [in Thai]